

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 4.
Huhtikuu.

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4,
puh. 81 54.

26:s vuosik. 1921.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Juustomarkkinat Alkmaarissa.

Kirjoitti Julius Herden,
kuuromykkäinopettaja Breslaussa Itä-Saksassa.

Viime syksynä lähetti saksalainen kuuromykkäinopettaja Julius Herden allekirjoittaneelle muutamia kirjoituksia. Herra Herden tahtoi, että nämä kirjoitukset käännettäisiin ja painettaisiin jossakin kuuromykkäin tahi muussa sanomalehdessä Suomessa. Yhden kirjoituksen nimi on Juustomarkkinat Alkmaarissa. Sen tahdon tässä esittää tämän lehden lukijoille.

Herra Herden, joka on paljon matkustanut, on itse käynyt Alkmaarissa, ja kertoo kaupungista ja sen juustomarkkinoista seuraavaa:

Alkmaar on pieni, sievä kaupunki Hollannissa. Siinä on noin 19,000 asukasta ja sinne pääsee lyhyessä ajassa, kun junalla tahi laivalla matkustaa Amsterdamista pohjoiseen päin. Rauhallisessa, ahkerassa pikkukaupungissa on vähän nähtävyyksiä paitsi sen juustomarkkinoita, jotka ovat Hollannin suurimmat. Näkemistä ansaitsee myös iso Laurentius-kirkko, ja hauska on kävellä pitkin leveitä kanavia, joissa liikkuu korkeamastoisia laivoja. Kanavien varsilla on tiheitä jalava-käytäviä, joiden reunoilla näkee pieniä, vanhanaikuisia taloja. Pieniä siltoja myöten pääsee kanavien yli, ja voi virkistää itseään kaupungin kauniissa puistossa. Kun v. 1573 oli sota Hollannin ja Espanjan välillä, oli Alkmaar ensimmäinen hollantilainen kaupunki, joka pakoitti espanjalaiset peräytymään.

Päähuvitus matkustajalle ovat kuitenkin Alkmaarin joka perjantai pidetyt juustomarkkinat, joille koko ympäristön talonpojat kokoontuvat. Avonaisella, kovilla tiilillä kivitetyllä torilla vanhanaikuisen vaakahuoneen edustalla on silloin harvinainen elämä ja liike, josta hyvin kannattaa kirjoittaa muutamia rivejä. Jo edellisenä iltana

alkaa juustojen purkaminen laivoista ja vaunuista ja niiden latominen. Nämä juustot, joita sanotaan edaameriksi, ovat pallonpyöreät ja niissä on kulankeltainen, kiiltävä kuori. Laivoista ja vaunuista lentävät juustopallot vastaanottajien käsiin. Nämä heittävät ne sitten toisille vastaanottajille, jotka polvillaan maassa latovat ne neliskulmaksiin läjiin. Näitten vieressä kyykkii siellä täällä mies, joka vielä kerran kiilloittaa sileitä juustopalloja liinaöljyyn kastetulla rievulla. Suuret juustoläjät ovat tehtaitten, pienet talonpoikien. Laskin yhdessä isossa läjässä 1,400 juustopalloa. Yöksi peitetään kaikki purjekankaalla, jolle levitetään tuoretta heinää. Seuraavana aamuna jatketaan työtä ahkerasti. Uusia laivoja ja uusia vaunuja on tullut, ja niistä puretaan juustot torille, jonka pian peittävät kiiltävät pallot, joihin aurinko kuvastuu. Sangen omituinen näky.

Talonpojat — kauniita miehiä mustissa vaatteissaan ja vaipoissaan — tekevät hiljaisella käytöksellään hyvän, arvokkaan vaikutuksen. Monet heidän vaimoistaan käyttävät vielä vanhanaikuista, valkoista, ompeluilla koristeltua päähinettä, leveä, kupera, kullattu levy takaraivolla. Keskellä vilinää liikkuu markkinamestari: jäykkä, valkopartainen, punaposkinen, vanhanpuoleinen herra. Ennen kello 10, jolloin markkinat oikeastaan alkavat, näin hänet mustissa vaatteissa uljaasti käyskentelevän, heiluttaen kävelykeppiään selkäänsä takana. Sen jälkeen oli hän pukeutunut kauniisiin, vaaleihin vaatteisiin, olkikeltaiseen vaippaan ja valkoiseen olkihattuun; niin hän loisti täydessä virka-arvossaan. Määrätyllä välimatkalla kierteli myös poliisi pientä toria.

Kaupungin vaakahuoneessa on myös markkina-
virkamiesten päivahuone: pieni, vaaleaseinäinen
puoti, jossa löytyy peili, kampa, almanakka, kuva-
lehtiä, pieni pöytä ja tuoli. Puodin molemmin
puolin on seinällä 2 puutaulua. Toisella on mark-
kinahinnat, toisella kielletään antamasta markkina-
toimitsijamiehille juomarahoja. Vieressä olevassa,
tilavassa vajassa ovat juustojen kantokalut. Ne
ovat parit, joiden aisojen päät ovat viheriöiksi,
sinisiksi, punaisiksi tai keltaisiksi maalatut. Tä-
män kalustovajan vieressä näemme vaakahuoneen,
jossa on neljä mahtavaa rautavaakaa luoteineen.
Vaakahuoneen seinällä luemme Salomon sanat:
„Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta hyvä
mitta on Hänelle mieleen.“ Uteliaat ihmiset, joi-
den joukossa myös on monta, mutta ei juuri kau-
nista, englantilaisneitosta, ympäröivät torin, jolle
nyt päivän sankarit ilmestyvät. Ne ovat kantajat,
jotka kaupunki palkkaa. Nämä ovat isoja, parrat-
tomia, voimakkaita miehiä valkoisissa liinahou-
suissa, valkoisessa, neulotussa paidassa, pitkissä
lumivalkoisissa sukissa ja keveissä mustissa ken-
gissä. Päätä varjostaa leveä olkihattu, joka on
viheriäksi, siniseksi, punaiseksi tai keltaiseksi
lakeerattu. Ei yhtään tahraa ole miesten vaateis-
sa huomattavissa.

Kaksi miestä, joiden hatut ovat samanväriset,
käyttää samanvärisiä kantopaareja. Sukkelaan
nämä kantajat astuvat torin yli vaakahuoneeseen
raskaine taakkoineen. Joutilaana seisovan täytyy
tässä olla tarkkaavainen, vetäytyä taaksepäin tai
painua sivulle. Kantajain nahkavyöt pingoittuvat,
käden liikkuvat koneellisesti askelten mukaan, hiki
valuu pitkin kasvoja, mutta tuskin ääntäkään kuu-
luu. Joka vaa'alle työnnetään aina kahdet kanto-
parit, vaakamestari seisoo vieressä merkiten kir-
jaan ja toinen henkilö, myös valkoisissa vaatteissa,
maalaa parille ylimmälle juustolle kuorman nume-
ron. Sitte viedään juustovuori taas sukkelaan
ulos lähellä olevalle rannalle, josta juustopallot
pitkää ränniä myöten iloisesti vierivät laivaan.

Minun käyntipäivänäni oli merkitty 90 tehtaasta
juustoja, hinta 100 naulasta (naula on noin puoli
kiloa) oli 32 guldenia (1 gulden oli ennen sotaa
2 mk. 9 penniä).

Vuosittain lähetetään Alkmaarista maailmaan
noin kahdeksan miljoonaa kiloa juustoa. Kello 12
ovat varsinaiset markkinat loppuneet, mutta juus-
tojen poisvieminen kestää lähes 8 asti iltasella.
Kantajat voivat markkinapäivänä ansaita 16

guldenia. He elävät koko viikon sen päivän
ansiolla.

Päivällisaikaan alkaa vilkas elämä vaakahuoneen
kauniissa tornissa. Siinä on kello, ja kun se soi,
tulee sen yläpuolelle puusta tehty torvensoittaja,
joka reippaasti puhalttaa torveaan. Sitten ratsas-
taa siellä kerran ympäri pieniä puusta tehtyjä rat-
sastajia. Lopuksi alkavat tornin kellot ohjelmansa,
joka pienillä välihetkillä kestää tunnin. Ensin ne
soittavat Englannin ja Hollannin kansallislaulut,
sitten muita lauluja. Kaikki, koulunuoriso etu-
nenässä, tuijottavat ylös soivaan korkeuteen, eng-
lantilaisneitokset ovat aivan haltioissaan (ihastuneet)
kuullessaan kansallislaulunsa. Ja kun sitten vielä
aurinko paistaa taivaalta, joka Hollannissa hyvin
usein on pilvinen, silloin vallitsee iloa ja onnea
torilla ja pienissä torin ympärillä olevissa kahvi-
loissa, jotka ovat täynnä ihmisiä. Toverini ja
minä emme kadu, että olemme poikenneet Alk-
maariin, joka on tarjonnut niin paljon harvinaista
silmillemme ja korvillemme ja jossa nenämmekin
on saanut nauttia juustojen mieluista hajua. Elä-
köön Alkmaar ja sen juustomarkkinat!

E. J. P.

Hajanaisia muistoja Ruotsinmatkalta.

(Jatk.)

Oletteko lukeneet maantieteen oppikirjasta Ruotsinmaan
järivistä. Muistatteko, että etelä-Ruotsissa on m.m. suuri
järvi *Venneri*? Siitä lähtee mahtava *Göta*-joki viemään
vettä leveänä virtana mereen.

Vennerin etelärannalla, siinä, missä *Göta*-joki lähtee
Venneristä on pieni *Vennersborgin* kaupunki; jossa on
noin 8 tuhatta asukasta. Sinne pyydän lukijani seuraama-
naan minua. Matka junalla Tukholmasta sinne kestää
koko päivän. Mutta hauskaa on tuntemattomana leväten
istua mukavassa, siistissä rautatievaunussa, kun on monta
päivää juossut itsensä väsyksiin Tukholmassa. Ja junan
ikkunoista näkyy kauniita maisemia, kaupunkreja, kyliä,
kartanoita, jotka viehättävät silmää.

Vennersborg on ihana kaupunki. Ja siinä asuu paljon
hyviä ihmisiä. Kun juna tuli asemalle oli jo monta
tuttavaa minua vastassa. Suomessa pidettiin näet v. 1912
pohjoismainen aistiviälliskoulujen opettajain kokous,
Vennersborgista tuli myös siihen kokoukseen monta
opettajaa, sillä siellä on kaksi aistiviälliskoulua: *kuuro-
mykkäinkoulu* ja *sokeain koulu*. Nuo Helsingissä v.
1912 olleet k. m. opettajat nyt ystävällisesti tulivat minua
asemalle vastaanottamaan ja veivät minut k. m. opettajat-
taren neiti *Jungnerin* kotiin, jossa sain asunon. Nämä
samat tuttavani kilpailivat keskenään osoittaakseen suu-
renmoista vieraanvaraisuutta ystävällisyyttä ja palvele-

vaisuutta minulle koko sielläoloajanani. (Me, suomalaiset, olemme hitaat ja kömpelöt; me emme osaa olla niin kohteliaita ja ystävällisiä kuin ulkomaalaiset ovat meille!)

Vennersborgin k. m. koulun uudet, komeat rakennukset ovat laajan puiston keskellä, omalla, avaralla alueella. Yhdessä rakennuksessa on *luokkahuoneet*, joissa koulua pidetään. Toisissa rakennuksissa on *ruokala*, jossa kaikki oppilaat syövät ja *asuntola*, jossa he asuvat, ja jossa myös on 3 sairashuonetta (koululla on oma erikoinen „sisar“ sairaanhoitajattarena). Koulussa on 104 oppilasta. Täälläkin ovat puhuvat ja viittaavat oppilaat

telee taimia ja hoitaa niitä. Kesäloman aikana kukat ja kasvit kasvavat. Mutta syksyllä kypsyvät hedelmät. Silloin saa jokainen oppilas koota puutarhansa hedelmät, viedä ne kotiin syötäväksi tahi myydä ne. Rahat hän saa pitää omana voittonaan. Näin oppilaat tottuvat puutarhaviljelykseen.

Vennersborgissa on toinenkin aistivalliskoulu, jossa opetetaan *sokeita kuuromykkiä*, ja *sokeita heikkolahjaisia lapsia*. Tämän 5-luokkaisen koulun yhteydessä on *työkoti* sellaisille koulun läpikäyneille oppilaille, joilla ei ole kotia tahi, jotka eivät omalla työllään muutoin voi

Sokeat kuuromykät ja heikkolahjaiset koulussa.

samassa koulussa. Kaikki he myös asuvat koulun asuntolassa.

Muutaman päivän katselin koulua, sen opettajain ja oppilaitten ahkeraa työtä. Puheluokkien ohella on täälläkin viittomaluokka, jossa oli eri-ikäisiä oppilaita. Toiset olivat olleet siinä jo monta vuotta, toiset vasta lyhyen ajan. Toiset osasivat jo vähän enemmän, toiset olivat kovin heikkolahjaiset. Kaikki olivat he samassa luokassa. Heitä opetti yhtä aikaa viittomilla neiti *Mathilda Brandt*. Hänellä on raskas työ. Hän oli kirjoittanut suurille kuvapapereille kovin helppoja raamatunhistorian kertomuksia ja toisia oppiaineita. Kuvien avulla neiti B. selitti oppilailleen sitten kertomusten sisällön. Sitä oli hauska katsella. Koulurakennusten lähellä on oppilasten puutarha. Jokaisella oppilaalla on oma pieni kasvimaansa eli palstansa. Keväällä hän muokkaa maan, kylvää siihen siemenet, kas-

elättää itseään. Myöskin on tässä koulussa *hoitokoti* kokonaan tylsille, työhön kykenemättömille ja muutoin vaivaisille sokeille ja kuuromykkille. Tämän koulun perusti sen nykyinen johtajatar, rouva *Elisabeth Anrep-Nordin* v. 1886 ensin Skaran kaupunkiin, josta se v. 1892 muutettiin V:borgiin. Rouva Nordinin nimi on hyvin tunnettu koko Ruotsissa ja kaikissa pohjoismaissa varsinkin aistivallisten opettajain keskuudessa ja hyväntekeväisyyspiireissä. Hän on tarmokas, lahjakas ja lämminsydäminen nainen. Hän on kehittänyt tämän koulun pienestä alusta suureksi laitokseksi, jossa nyt on yhteensä noin 150 oppilasta ja holhokkia, yhteiskunnan kaikkein onnettomimpia ja kurjimpia.

Rouva Nordinin mies, rehtori *Fredrik Nordin* oli Vennersborgin k. m. koulun johtaja. Myöhemmin hänestä tuli k. m. koulujen tarkastaja. Hän oli Ruotsin tunne-

tuimpia k. m. opettajia ja kuoli keväällä v. 1920. Hänestä puhuivat kaikki tapaamani k. m. opettajat suurella kunnioituksella ja kaipauksella. Rouva N. on työskennellyt k. m. opettajana siis jo vuosikymmeniä. Jo kauan sitten rupesi hän opettamaan sokeita kuuromykkiä, joita Ruotsissa tuntuu olevan ihmeteltävän paljon. Nytkin on heitä koulussa 15 kpl. Vähitellen ruvettiin rouva N:n kouluun tuomaan myös tylsämielisiä ja muutoin vaivaisia sokeita. Eikä rouva N. voinut heitä lähettää pois, vaan hän huomasi, että Jumala selvästi tahtoo juuri hänen tekemään jotain noiden onnettomien auttamiseksi. Se oli Jumalan antama tehtävä hänelle. Ja siihen tehtävään hän innolla antautui. Hän otti vastaan kaikki tulijat,

Mutta lähtekäämme pienelle kiertokululle rouva N:n laitoksiin. Menemme ensin *koulurakennukseen*, jossa 43 oppilasta on oppimassa. Astumme ensimmäiseen luokkaan. Siinä äsken kouluun otetut, pienet oppilaat ovat käsitöitä tekemässä. Kaikki lapset olivat sokeita, joku oli sen lisäksi kuuro ja mykkä, tahi vaivainen. Toiset olivat hyvin heikkolahjaisia. He eivät osanneet ajatella paljon, eikä heidän muistissaan pysynyt se, mitä opettajatar opetti. Muutamat lapset olivat kovin rauhattomat, eivätkä olleet vielä tottuneet järjestykseen. Joku ei tahtonut kerää lankaa, joku ei huolinut neu'aa tahi sukka-puikkoja käteensä, vaikka opettaja kauniisti pyysi. Opettajain täytyy olla kovin kärsivällisiä, heillä täytyy olla

Työkodissa.

laajenti kouluaan, hankki sopivia opettajia ja hoitajia. Hän keräsi rahaa rikkailta, kirjoitteli usein sanomalehtiin oppilaistaan, teki kouluaan tunnetuksi pitämällä esitelmiä siitä eri paikoissa, painatti pikkukirjoja, joissa hän kertoi sokeista kuuromykkistä. Ja lopuksi pyysi hän valtiopua kuninkaalta ja valtiopäiviltä. Kuningas *Oskar II* ja kuningatar *Sofia* rupesivat auttamaan rouva Nordinia. Hän sai valtionapua. Näin pääsi hänen koulunsa parempiin oloihin. Tarmokkaasti on hän johtanut rakkaita laitoksiaan läpi vaikeitten pitkien vuosikymmenien. Nyt hän vanhuudessaan saa iloita siitä, että koulun taloudellinen puoli on turvattu sillä valtio on ottanut omakseen koko hänen koulunsa, vieläpä rakennuttanut sille suuret, mukavat rakennukset *Lundin* kaupunkiin. Sinne muuttaa rouva Nordin kaikkine oppilaineen, tavaroineen ja kouluineen ehkä jo ensi syksynä kun rakennukset lopullisesti valmistuvat.

väsymätön rakkaus onnettomiin lapsiin jaksakseen opettaa heitä. Mutta kun menemme viimeiselle luokalle, niin näemme pitkiä poikia ja tyttöjä, siististi puettuja, nöyriä, kohteliaita ja tarkkaavaisia. He lukevat sokeainkirjoja sormilla, he painavat itse kirjojaan koneilla ja vastaavat opettajan kysymyksiin. Näemme, että he ovat hyötyneet paljon, oppineet paljon koulussa ja saaneet järkevän, huolellisen kasvatuksen. — Erillään toisista opettaa tuolla eräs opettajatar sokeaa kuuromykkämiestä. Hän on jo yli 30 v. vanha ja on ollut koulussa monet vuodet. Opettajatar opetti hänelle raamatua. Sormiaakosilla hän puhui sokean kuuron miehen käteen raamatunlauseen: „*heittäkää kaikki murheenne Hänen (Jumalan) päällensä, sillä Hän pitää teistä huolen*“ (Piet. 5: 7). Oli ihmeellistä nähdä kuinka paljon tuo onneton, sokea ja kuuromykkä mies, ymmärsi tuosta lauseesta. Mutta ymmärsin, että paljon työtä pitkien

vuosien kuluessa oli tehty ennenkuin hänet oli saatu ymmärtämään tällaisia asioita. Luultavasti tämä mies oli koulun parhaita sokeita k. m.-oppilaita. Myöhemmin tapasin hänet *työkodissa* suuri esiliina edessä kangasta kutomassa suuressa työhuoneessa, jossa kymmenet kangaspuut helisivät, rudit pyörivät, ja jossa *työinto* tuntui asuvan jo ilmassakin. *Työkodin* hoidokkaat, noin 60 kappaletta, ovat ensin käyneet läpi koulun ja sitten siirtyneet tänne. He saavat asua *työkodissa* kuolemaan asti. He tekevät työtä, mitä osaavat. Työt myydään kodin hyväksi. Kaapit olivat täynnä kauniita kankaita, pöytäliinoja, ikkunaverhoja, veistoksia y. m. *työkodissa* valmistettuja töitä. Johtajatar pani suuren, kauniin pöytäliinan,

opettajatar soitti pianoa, niin helistelivät oppilaat kellojaan milloin yht'aikaa milloin vuorotellen hyvin taitavasti. Hämmästyin nähdessäni että sokeat olivat oppineet niin tarkasti soittamaan. Kun oppilaat olivat soittaneet ja laulaneet pyysivät he minuakin laulamaan suomalaisia lauluja. Myöskin pyysi rouva Nordin minua kertomaan oppilaille suomalaisesta sokeasta kuuromykkästä *Frans Lejonista*. Hänen elämäkertansa huvitti paljon oppilaita ja opettajia. He ihmettelivät, että F. Lejon osaa hoitaa omaa puutarhaansa. Johtajatar Nordin innostui niin paljon, että hän lupasi joskus tulla Suomeen katsomaan Frans Lejonia. Tervetuloa! *Hoitokotia* kävin myös katselemassa. Siinä oli 38 onnetonta, ruorta ihmistä.

Sokeita k. m. ja tylsiä hoidokkaita Hoitokodissa.

sokean k. m:n kutoman, suomalaisen vieraan kainaloon muistoksi käynnistä.

Yht'äkkiä rouva Nordin käski kaikkia opettajattaria, hoitajia ja oppilaita kokoontumaan koulun jublasaliin laulamaan ja soittamaan! Siitä tulin kovin iloiseksi. Pian oli sali täynnä harvinaista väkeä. Kaikki, ketkä liikkeelle pääsivät talutettiin saliin. Ainoastaan kuuromykkä-sokeat jäivät pois, sillä he eivät osaa laulaa eikä soittaa. Oppilaat lauloivat liikuttavan kauniisti. Lauloivatpa he kaksi suomalaista lauluakin: „Suomen laulu“ ja „Honkain keskellä mökkinen seisoo Suomeni soreassa salossa“ (ruotsinkielellä). Sydämeni lämpeni kuullessani tuttuja kotoisia lauluja vieraalla maalla. Eräät sokeat oppilaat soittivat pianolla ja harmoniolla. Mutta kaikkein ihmeellisintä oli sokein „kellojensoitto“. Opettajatar antoi 30:lle oppilaille pienen, eriaäniset kellot. Kun

He eivät näe mitään, eivät kuule, useimmat eivät myös puhu mitään, eivätkä ymmärrä mitään. He eivät osaa tehdä mitään työtä. Toiset makaavat aina. Toiset ovat kovin levottomia. He huutavat, repivät vaatteitaan ja pyrkivät aina liikkumaan. Muutamilla on lankeevatauti ja pyörtyvät usein. Kynäni ei voi kuvata miten surkeita sellaiset ihmiset ovat. Mutta tässä hoitokodissa on heidän hyvä olla. He asuvat puhtaissa, ilmavissa huoneissa. Heillä on siistit vaatteet, hyvä ruoka ja heitä hoitaa öin ja päivin ystävälliset hoitajattaret. Ihmettelin nuoria naishoitajia, jotka jaksavat aina olla noin onnettomien ja vaikeastihoitettavien ihmisten kanssa. Hoitokodin johtajatar, herttainen, tyytyväinen ja iloinen neiti, on ollut toimessaan jo 13 vuotta. Ainoastaan Jumalan lahjoittama rakkaus ja tyytyväinen mieli voi auttaa hoitajattaria pysymään raskaassa työssään. — Murheellisena läksin

hoitokodista pois lokakuun iltapäivän hämärään. Ajattelin noita onnettomia ihmisiä. Ajattelin koko maailman kurjuutta, mitä lukemattoman monet ihmiset kärsivät. Monet ihmiset hankkivat itse huonolla elämällä itselleen kärsimystä. Mutta monet perivät syntyessään vanhemmilta ja entisiltä sukupolvilta raskaita ruumiin ja sielun vaivoja ja vikoja. Ankara on perinnöllisyyden laki. Terveitten ihmisten pitäisi enemmän kiittää Jumalaa terveestä ruumiistaan ja sielustaan. Ja heidän pitäisi enemmän auttaa ja ilahduttaa niitä, jotka kärsimysten kuormaa kantavat.

Vennersborgin kuurom. koulu.

Sisältörikkaita päiviä vietin Vennersborgissa. Siinä pikku kaupurgissa näin ja kuulin paljon hyvää ja kaunista. Aamupäivin katselin kouluja, joissa hyvät ja uhrautuvat miehet ja naiset opettivat aistivallisia. Näin miten pienistä kuuroista, sokeista ja tylsistä lapsista koetettiin kasvattaa ajattelevaisia ihmisiä, joista olisi hyötyä ihmiskunnalle. Iltapäiväin lepoetket käytettiin seurusteluun milloin minkin opettajan vieraanvaraisessa kodissa. Paljon keskusteltiin silloin Ruotsin ja Suomen oloista, muisteltiin menneitä aikoja ja ajateltiin tulevia. Keskustelujen välillä kajahdelti laulu. Suomalaisia lauluja tahdottiin kuulla. „Laulakaa meille, Kukkuu, kukkuu, kaukana kukkuu,“ sitä emme ole kuulleet sittenkuin rouva Tilta Killinen sen meille lauloi monta, monta vuotta sitten“. Vieläkin muistettiin Vennersborgissa rva Killisen laulamaa kaunista laulua.

Mutta pian kuluivat päivät. Minun täytyi tähteä pois hauska Vennersborgista. Hyvät muistot jäivät sieltä mieleeni.

H. N.

Miksi k. m. halveksivat maatyötä?

Vaikka en olekaan mikään maanomistaja, niin tunnen kuitenkin itseni pakotetuksi kirjoittamaan tästä asiasta, kun olen kohtalotoverieni taholta saanut kuulla kunniani kun olen nyt maatyömiehes.

Tahdonpa nyt tässä hiukan selvittää ja valaista ammattiani ja osoittaa, etten minä sitä häpeä ja ettei heidän pilkkansa koske minuun vähääkään. Päin vastoin minä heitä surkuttelen, sillä uskon, että se tapahtuu heidän tietämättään ja tosisivistyksen puutteessa. Ja sitten he ovat muka „herrasväkeä“, jotka nimittävät maanviljelijää ja maatyöväkeä kaikenlaisilla alhaisilla nimillä, ollen niin ajattelemattomia, että se ammatti, joka kansalle elatuksen hankkii on kaikista ammateista arvokkaampi. Tällainen herrasväki on n.s. ulkokuorisivisty-

tyntä. He luulevat keppiä, hienoa pukua, hattua ja hansikkaita käyttäen kuuluvansa valistuneeseen piiriin ja siten olevansa oikeutettuja halveksimaan maamiestä. He luulevat tyhjän sydämensä kyllin viisaaksi, eivätkä tiedä, että kaikki ihmiset ovat saman arvoisia ja yhtä alttiita elämän kärsimyksille, suruille ja onnettomuuksille, olkoon missä asemassa tahansa.

En ole vielä tavannut yhtään k. m., joka todella olisi ollut oikein innostunut ja maahenkainen, mutta kyllä joukon sellaisia, jotka ylenkatseellisesti ja pilkallisesti puhuvat maatyöstä ja sellaisiakin, jotka itse tekevät maatyötä vastaavat kysymykseeni „mitä he tekevät?“ häpeillen: „maatyötä“.

Siis he häpeävät omaa työtänsä. He ehkä ovat yrittäneet päästä yhdelle jos toisellekin elämän uralle, sama se mille, kunhan vain päästäisiin pois raskaan maatyön raadannasta, mutta ovat siinä epäonnistuneet. Nekin, jotka ovat pienessä mökissä ja torpassa kasvaneet ja koko lapsuusikänsä ja sen ylikin vanhempien mukana suurimman osan tehneet maatyötä, tai ainakin olleet siinä kiinni ovat muutaman vuoden oltuaan poissa maatyöstä, tai vieraassa ammatissa esiintyneet halpamaisesti entisiä tovereitaan, kasvinkumppaneitaan, jopa omaisiaan kohtaan. He kerskuvat omaa ammattiaan, joka todellisesti ei ole muuta kuin työskentelyä ahtaassa puusepän tai räätälin työhuoneessa, tai pölyisessä ja epäterveellisessä tehtaassa. He ovat kalpeita ja heikkoja ja harvassa tapauksessa he enään voisivat ryhtyä maatyöhön käsiksi. — Kaupunkilaiselämä heitä kuluttaa nopeasti. Sentähden koko maailmassa alituisesti tarvitaan uutta ja tervettä voimaa maaseudulta kaupunkiin. Kaupungit eivät voisi pysyä pystyssä eivätkä asukkaat siinä elää ilman maaseutua.

Kuten jo sanoin luultavasti ei tällainen „herrasväki“ vastoin parempaa tietoansa esiinny näin mielettömästi. Se ehkä tapahtuu tosisivistyksen puutteessa. Keinotekoisien sivistyksen ja mielikuvituksen sivistyshumala on sammuttanut järjenvälikön ja tehnyt luonnon herrasta ylpeän narrin, joka todellisesti on hylkiö ihmisten ja Jumalan edessä.

Korvenpoika.

Tervehdys Turun kuuromyökkäkoulun oppilaille.

Jumala rakastaa iloista antajaa. Tämä raamatunlause tuli mieleeni kun jouluaattona vastaanotin pastorinrouva Nordmanin ja opettajatar Helga Achrenin kautta lahjakirjeen, sisältäen 430 Smk. joka oli tulos heidän oppilaitensa ahkeruudesta ja vilpittömästä innosta saada olla mukana auttamassa Ylänteen suunnitelman toteuttamista.

Näen selvästi edessäni nämä kuuromykkät lapset kirkkain silmineen kun he ehkä ensimmäisen kerran saavat kuulla opettajiltaan siitä kurjuudesta, jonka laiminlyöty tylsämielisyys on aiheuttanut. Heti innostuen tahtoivat hekin olla mukana helpottamassa kuormaa, joka monia tuhansia koteja painaa. Ahkerat kädet valmistivat töitä, jotka myytiin ja tuottivat yllämainitun summan.

Kun tää ajattelen kuvittelen olevani heidän luonaan valoisissa kouluhuoneissa korkealla maellä, jonne Turun kuuromykkäkoulu kokoa oppilaansa, ja näen heidän iloitsevan osuudestaan isänmaan kulttuurityössä. Todella tahtoo Jumala, joka iloista antajaa rakastaa palkita heidän vaivansa.

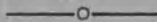
Rahat ovat pankissa kunnes talo saadaan rakennetuksi, mutta jos olette samaa mieltä mejdän kanssamme saavat pienet kehitysmahdottomat tylsämieliset lapset, jotka eivät edes Perttulassa saa sijaa tulla omaan valoisaan kotiinsa teidän lahjottamanne gramofonin soidessa, ja sen kylkeen kaiverramme sen olevan lahjan Turun kuuromykkäkoulun oppilailta 1917—1920.

Voitte kuvitella miten se usein tuottaa iloa noille pienokaisille, jotka omalla tavallaan iloitsevat soitosta, miten levottomat tulevat rauhallisiksi ja tylsyyteen vaipuneet vilkastuvat. Itkut ja paha mieli unohtuvat kun Turun koulun gramofoni alkaa soida, ja iloa tulee riittämään monille sukupolville, sillä hyvin gramofonia pidellään.

Kunnia ja kiitos kaikille, jotka ovat olleet tätä lahjaa antamassa, ja jos tienne osuu tännepäin niin älkää unohtako Perttulaa eikä Ylännettä vaan pistäytykää tervehtimässä ja iloitsemassa kanssamme tuntien että Jumala rakastaa iloista antajaa.

Perttula — Yläne, 2/3 1921.

Emma Hedman.

Tietoja kotimaasta.

50 vuotta täytti maalisk. 11 p:nä neiti *Mimmi Vikström* Vihdin kirkolla. Hän on käynyt Turun k. m. koulun ja sen jälkeen elänyt ja toiminut kotitalossaan Ali-Jaakkolassa. Neiti *Wikström* on koettanut m. m. edistää Suomen kuuromykkäin yhdistysasiaa levittämällä innokkaasti joka vuosi „*Kuuromykkäin Lehtedä*“, ja „*Kuuromykkäin Joulua*“. Joka vuosi myykin hän monia satoja joululehtiämme sekä on hankkinut *Kuuromykkäinlehdelle* monta kuulevaa tilaajaa. Harva kuuromykkä on ollut niin innokas ja monivuotinen, ahkera asiamies. Maalla asuvista kuuromykkistä onkin hän luultavasti ensimmäinen lehtiemme levittäjä. Toivotamme hänelle onnen tulevien vuosien varalle. — Neiti *W.* kutsui kaikki jumalanpalvelukseen kokoontuneet Vihdin kuuromykät syntymäpäiväkahville maalisk. 16 p:nä.

Muistolahja. Vuosikokouksen jälkeen tammik. 16 p. pidettiin Vaasan Kuuromykkäin Yhdistyksessä pieni juhlatilaisuus yhdistyksen rahastonhoitaja neiti *Aina Forsbergin* kunniaksi sentähden, että neiti *Forsberg* on nyt ollut 10 vuotta yhdistyksen rahastonhoitajana. Pastori *Nyman* piti neiti *Forsbergille* puheen mainiten siinä hänen suuria ansioitansa yhdistyksen hyväksi. Neiti *Forsberg* on hoitanut rahastonhoitajan tehtävät suurella huolella ja taidolla. Ompeluseurassa on hän ollut innokas jäsen. Ja monella muulla tavalla on hän auttanut yhdistystä ja kuuromykkä yleensä. Kiitollisuuden osoitteeksi lahjoitettiin neiti *Forsbergille* kristallimalja.

Turun Kuuromykkäin Raittiusyhdistyksen vuosikokous pidettiin tammik. 23 p:nä kuuromykkäin huoneistossa Venäjänkirkkokadun 6:ssa.

Yhdistyksen vuosikertomuksesta mainittakoon seuraavaa: Viime syyskuun 26 p:nä täytti yhdistys 15 vuotta, jota merkkitapausta vietettiin erityisellä juhlalla. Muuten on yhdistys kuluneena vuotena pitänyt iltamia ja kokouksia, joissa raittiuden tärkeyttä kuuromykillä on terotettu. Näihin tilaisuuksiin on kuuromykillä ollut vapaa pääsy. Yhdistyksen toimesta on myöskin Ahvenanmaan, Nauvon ja Alavuuden kuuromykillä pidetty raittiusesitelmää. Sitäpaitsi on pidetty esitelmä kieltolaista kuuromykkäin yleisessä kokouksessa Jyväskylässä.

Yhdistyksellä on oma kirjasto, jossa on ollut 175 niddettä. Jäsenten luettavina ovat olleet: *Kylväjä*, *Koti*, *Terveydenhoitolehti* ja *Kieltolakilehti*.

Jäseniä on yhdistyksessä ollut vuoden lopussa 76. Jäsenmaksu on ollut 1 mk. kaupunkilais- ja 50 p. maalaisjäseniltä.

Yhdistyksen tilit osottavat säästöä edelliseltä vuodelta 291 mk. 49 p., tuloja 103 mk. 62 p., menoja 119 mk. 28 p. ja säästöä kuluvalle vuodelle 275 mk. 83 p.

Yhdistyksen puheenjohtajana on ollut opettaja *J. K. Palomaa*, varapuheenjohtajana ja rahastonhoitajana hra *E. Savisaari* ja johtokuntaan ovat lisäksi kuuluneet rva *S. Vieno*, ndit *A. Eloranta* ja *M. Tammi* sekä hrat *T. Vilkki* ja *E. Manelius*.

Vuosikertomuksen esityksen jälkeen hyväksyttiin tilit ja myönnettiin asianomaisille vastuuvapaus.

Kun ryhdyttiin yhdistyksen, virkailijain vaaliin, pyysi opettaja *J. K. Palomaa*, joka yhdistyksen perustamisesta asti (vuodesta 1905) on ollut sen puheenjohtajana, ettei häntä monien muiden kuuromykkäin hyväntekeväisyystoimiensa vuoksi enää uudelleen valittaisi puheenjohtajaksi, luvaten kuitenkin pyydettyä ohjata ja auttaa vastaisuudessaakin raittiusyhdistyksen työtä. Tämän jälkeen valittiin puheenjohtajaksi hra *E. Savisaari* ja johtokuntaan rvat *A. Raitanen* ja *S. Vieno*, ndit *H. Kauppinen* ja *M. Tammi* sekä hrat *E. Raitanen* ja *E. Manelius*.

Jäsenmaksuksi määräsi kokous kaupunkilaisjäsenille 2 mk. ja maalaisjäsenille 1 mk.

Kokouksessa liittyi yhdistykseen 6 uutta kuuromykkää jäsentä.

35-vuotisjuhlaa vietettiin Turun Kuuromykkäin yhdistyksessä helmikuun 6 p:nä ainoastaan omassa piirissä. Sali oli juhlallisesti koristettu katajaoksaköynnöksillä ja Malmin, piispa *Alopeuksen* ja kaikkien toisten muotokuvat olivat myöskin koristetut katajaköynnöksillä. Juhla alkoi opettaja *J. K. Palomaa* pitämällä tervehdyspuheella, jossa hän huomautti m. m. että Turku on myöskin kuuromykkäin opetukseen ja hyväntekeväisyystyöhön nähden Suomen sivistyksen kehto. Sitten hra *F. Hellä* kertoi yhdistyksen perustamisesta 35 vuotta sitten ja sen toiminnasta. Neiti *L. Sahlberg*, korkeasta iästä huolimatta, esiintyi ja puhui muistelmia yhdistyksen alkuajoilta. Neiti *H. Mäenpää* lausui rouva *L. Lyytikäisen* sepittämän runon „*Mä näen*“, ja rouva *V. Aarnio* lausui *A. Tallrothin* sepittämän runon „*Nuorten rukous*“. Väliajalla tarjottiin kaikille kahvia ja sitten johtaja *E. J. Pesonen* piti mielenkiintoisen esitelmän naakan elämän tavoista. Hra *H. Hytönen* puhui havaintoja yhdistyksen kulusta tähän asti ja puhui muistosanoja vainajille. Sitten esitettiin kaksiosainen kuvaelma, joka kuvasi paikkakunnan kuuromyökkien elämää ennen yhdistyksen perustamista ja nykyistä elämää omassa yhdistyksessä. Rouva *S. Vieno* lausui yhden runon puhumalla ja kauniina viittomilla. Lopuksi kuuromykkäin laulukööri esitti „*Maamme*“ laulun *E. Savisaaren* johdolla. Juhlassa vallitsi juhlallinen tunnelma ja jäti kaikkiin kauniin muiston tästä juhlasta.

Lausuntokilpailut pidettiin Helsingin k. m. yhdistyksessä sunnuntaina helmik. 13 p:nä, *K. O. Malmin* syntymäpäivänä. Osanottajia oli 15 kuuromykkää, jotka olivat läpikäyneet suomenkielisen puhekoulun. Lausuttavana oli eri maakuntain kansalaislauluja. Jokainen k. m. lausuja sai esittää oman maakuntansa laulun. Pohjanmaalta kotoisin olevat lausivat „*Pohjalaisten laulun*“, savolaiset lausivat „*Savolaisten laulun*“, karjalaiset „*Karjalaisten laulun*“, hämäläiset „*Hämäläisten laulun*“ j. n. e. Nämä laulut ovat kansanopistolaisten laulukirjassa. Lausujat oli jaettu *A*-ryhmään ja *B*-ryhmään sen mukaan olivatko koulussa olleet *a*-luokalla, tahi *b*-luokalla.

A-ryhmässä sai I palkinnon *Liisa Ahonen*, II *Vilho Salovaara*, kumpikin Kuopion kurojenkoulun käyneitä. III palkinnon sai *Astra Lahonilty* (o. s. Pousett) Turun k. m. koulun käynyt. Tässä ryhmässä oli ainoastaan 4 kilpailijaa.

B-ryhmässä oli 11 kilpailijaa, joille jaettiin 5 palkintoa. I palkinnon sai *Vihtori Nurmo*, Turun k. m. koulun käynyt, II palkinnon sai *Eino Karilas*, III palkinnon *A. Jokelainen*, kumpikin Kuopion kurojenkoulun käyneistä.

IV palkinnon sai *Sulo Vuokko* ja V *Väinö Runtanen* kumpikin Turun k.m. koulun käyneitä.

Palkintotuomareina olivat rouvat *Elma Ignatius* ja *Helmi Nyberg*, k.m. opettaja *Eemil Ahola* Mikkelistä ja past. *H. Nyberg*.

Tänä kevänä pidetään lausuntokilpailu vielä ruotsinkielisille kuuromykyille, jotka jo parhaillaan harjoittelevat runojaan.

Helsingin k. m. yhdistyksen ruotsinkielisiin lausuntokilpailuihin huhtik. 3 p:nä otti osaa yhteensä 9 kuuromykyä, kaikki Porvoon k. m. koulun ent. oppilaita. I palkinnon sai neiti *Elvira Kullberg* Sipoosta, II neiti *Edith Collin* Tuusulasta ja III nuorukainen *Vilhelm Mäkeläinen* Helsingin pitäjistä. Kaikki palkinnonsaajat olivat siis maalta kotoisin. Palkintotuomarit arvostelivat *Johannes Enroosin* ja *Aune Joutsenen* lausunnon samanarvoiseksi kuin V. Mäkeläisen, mutta arvonnassa voitti Mäkeläinen. Lausuttuina oli tunnettuja isänmaallisia runoja. Palkinnot sekä suomen- että ruotsinkielisille voittajille jaetaan vapunpäivänä.

Suomen K. m. Liiton vuosikokous pidettiin Helsingissä maalisk. 19 p:nä. Kokous alkoi past. *H. Nybergin* pitämällä hartaushetkellä. 7 haaraosastoa oli lähetetty edustajansa, nim. *Porvoosta* n:ti *A. Vesterlund*, „*Hephatasta*“ hra *J. F. Talvia*, *Turusta* hra *E. Savisaari*, *Tampereelta* hra *M. Mikkolainen*, *Viipurista* hra *A. Tolpo*, *Riihimäeltä* hra *L. Vainola* sekä *Helsingistä* rva *E. Ignatius* ja hrat *W. Lindberg*, *F. Mattila* ja *W. Salovaara*. Kokouksen puheenjohtajana toimi tarkasti *W. Forsius*. Liiton sihteeri laatima vuosikertomus jaettiin painettuna kokouksen osanottajille. Rahastonhoitaja esitti tilikertomuksensa sekä tilintarkastajat hyväksyvän lausuntonsa. Keskushallitukselle myönnettiin tilinvapaus.

Liiton keskushallitukseen valittiin eroamisvuorossa olleet hrat *E. Karilas*, *A. Jokelainen* ja *O. Wetzell* uudestaan, varajäseneksi rva *Elma Ignatius*. Lisättyyn keskushallitukseen valittiin hrat *L. Vainola* Hausjärveltä ja *E. Savisaari* Turusta, varajäseniksi n:ti *A. Vesterlund* Porvoosta ja hra *J. F. Talvia* Kiikasta. Tilintarkastajiksi valittiin entiset, neidit *Thyra Eklund* ja *Ida Vanamo*, sekä varalta hra *V. Salovaara*. Vaalien toimitettua alusti hra *E. Savisaari* keskusteluyksymyksen „mistä syystä kuuromykyt pyrkivät muuttamaan maalta kaupunkiin?“ Sen johdosta syntyi vilkas keskustelu. — Illalla kl. 7 oli yhteinen illanvietto edustajille ja toisille kuuromykyille. Siinä piti past. *H. Nyberg* esitelmän „eri kirkkorakennustyyleistä“ esittäen sarjan kauniita taikalyhtykuvia *Tukholman Engelbrekt-kirkosta*. Kaikki edustajat kertoivat kukin oman yhdistyksensä toiminnasta.

Raha varkaus Lapissa. 24 päivä helmik. vasten yöllä tapahtui suuri raha varkaus Sodankylän Vuotsossa isäni Hannu Puolakanahan talossa. Talonväen nukkessa veivät varkaat keittiön pöydältä pienen, punaisen arkun, joka sisälsi noin, 6,350 markkaa.

Varkaat illalla tulivat taloomme ja pyysivät ruokaa ja kahvia, jonka saivat ja sitten talon väen nukkessa varkaat lähtivät pois ja varastivat arkun, rahoineen. Tämän arkun olen minä saanut lahjaksi Käsityökoulun opettaja neiti *Eva Sandmanilta*.
Liisa Jurvakainen.

Kuuromykkäin kokous pidetään Alavuudella Jokivarrella Naaralan talossa toukok. 15 p:nä eli helluntapäivänä. Terve tuloa!

Myyjäiset. Turun Kuuromykkäinyhdistys piti myyjäiset 5 p:nä maaliskuuta. Puhdasta tuloa myyjäisistä saatiin 7,000 mk.

V. & U-seura „Kipinän“ jäsentenvälisissä hiihtokilpailuissa Kuopiossa helmik. 25 p:nä 2 km. matkalla naisille saavutettiin seuraavat tulokset:

I Eva Toivanen	11 min. 1 sek.
II Eva Turunen	12 „ 3 „
III Hilma Pentikäinen	17 „ 4 „

Osanottajista yksi teki lähtiessään kuperikeikan ja luopui kilpailusta

Miesten 5 km. hiihdossa maalisk. 6 p:nä oli järjestys seuraava:

- I H. Väisänen
- II A. Holopainen
- III V. Heikkinen

Kilpailu menetti suuremman jännittävyytensä kun toisella km:llä vauhtiaan parantavalta O. Hämäläiseltä auttamattomasti katkesi suksen varpaallinen, mikä pakotti hänet keskeyttämään.

Toivoa sopii että „Kipinäläiset“ vast'edes koettaisivat itseänsä paremmin „treenata“ kilpailuja varten, niin ehkä tuloksetkin ovat paremmin mainitsemisen arvoisia olkoonpa myrsky tai tyyni, suvi tai pakkaneen. Sillä kilpailu on aina kilpailua mahdollisimman hyvien tuloksien saavuttamiseksi.
„Nix“

„**Lumitähti**“, on nykyään Tampereen kuuromykkänaisten hiihtoseuran nimi ja toimii sen puheenjohtajana rva *S. Helminen* sekä sihteerinä *Fanny Granfors*. Seuramme on ollut toimessa jo 12 vuotta ja viime helmikuun 2 p:nä pidetyssä vuosikokouksessa päätettiin antaa sille lempinimeksi „Lumitähti“, syystä että se toimii ensimmäiseen talvella koettaen innostaa jäseniään talviurheilun, etupäässä hiihtoon. Viime helmikuun 27 p:nä Turussa pidetyissä k. m. naisten hiihtokilpailussa 3 km. matkalla, edusti seuraamme neiti *Ester Sillanmäki*, joka mielihyvöksemme saavutti kunnialla I palkinnon. — Maaliskuun 13 p:nä järjesti „Lumitähti“, tavalliset sekä samalla tämän talven viimeiset hiihtokilpailut omille jäsenilleen Näsijärven jäällä 8 km. matkalla. Osanottajia ilmoittautui vain viisi. Aikomus oli kilpailua aikaisin aamupakkasella, mutta järvellä vallinneen sakean sumun vuoksi täytyi koko lysti lykätä iltapäivään. Silloin olikin sumu miltei hälvennyt, mutta keli ei ollut varsin keuhuttava. Hanki oli hieman soraista, mutta siitä huolimatta oli ennätykset tavallista paremmat. Tulokset palkintojen mukaan joita jaettiin kolme oli seuraavat:

- I p *Ester Sillanmäki* 10 min. 35 sek.
- II „ *Tyyne Kinos* 12 „ 35 „
- III „ *Saimi Sinkkanen* 13 „ 17 „

Palkintoina jaettiin pieniä sieviä nikkelitarjottimia. — Innolla eteenpäin Lumitähteläiset:

Hei, sukseni sivakat,
Ratsuni rivakat.
Nyt sitä mennään maita,
Estä ei oja, ei aita.
Eessä on väkettä lunta,
Mielessä satua, unta.

Vihityt.

Lyyli Korvenala
Vilho Laitainen

Koivisto. ¹⁹/₃ 1921. Kaukaan tehdas.

Saimi Niemi
Vihtori Mäkelä

Loppi ²⁸/₃ 1921.

Kihloissa.

Katri Hietaniemi
Tahto Hirvikoski

Ikaalinen.